

Verantwoord efficiënter

Sportveldenonderhoud Almere ondergebracht in een geïntegreerde contractvorm

De gemeente Almere heeft als een van de eerste het sportveldenonderhoud aanbesteed onder een UAV-GC-contract. Berdi Sport & Groen en C.S.O.Ceelen Sport Onderhoud hebben een deel van de aanbesteding verworven. We keken mee bij S.C buitenboys wat er anders gaat en wat de consequenties zijn.

Rienk Bernard (links) voert samen met William Schokker de regie. Goede monitoring en de resultaten vastleggen en bespreken met de medewerkers vereist bij deze aanbesteding veel aandacht van hen.

- Project:** sportveldenonderhoud Almere
Opdrachtgever: gemeente Almere
Looptijd: drie jaar met kans op verlenging
Directie: gemeente Almere, Sportbedrijf Almere
Uitvoerder: Berdi Sport & Groen, Nagele, en C.S.O. Ceelen Sport Onderhoud, Zeewolde
Werkzaamheden: onderhoud zeven sportterreinen en playgrounds gemeente Almere

Een bespeelbaar uitzierend veld is geen garantie dat het goed zit. Dat bleek onder andere enkele jaren geleden uit een beoordeling van 38 sportvelden in twintig gemeenten door IPC Groene Ruimte. De bespeelbaarheid was gemiddeld genomen in orde, maar de kwaliteit van de grasmat was meestal onder de maat: minder dan vijftig procent sportveldgrassen, een veel te hoog aandeel straatgras en verdichte en storende lagen in de ondergrond. Een op het eerste gezicht mooie, goed bespeelbare grasmat is dus geen garantie voor een goede afloop. Dergelijke sportvelden worden op twintig punten beoordeeld en dan hebben we het nog niet over de (toestand) van alles er omheen, zoals randen, hagen, borden, hekken, verhardingen, struiken en bomen.

Almere

Normaal gesproken heeft de gemeente zelf de regie. Sportveldbeheerders nemen waar en sturen werkzaamheden aan, al dan niet via vrijwilligers, eigen mensen of bedrijven. Almere heeft dat doorbroken door het sportveldenonderhoud onder UAV GC-voorwaarden aan te besteden. Hierbij is de aannemende partij geheel verantwoordelijk voor het eindresultaat en doet diezelfde partij ook de monitoring. Volgens Rienk Bernhard van Berdi betekent dat een belangrijke stap voorwaarts in de kwaliteit van het sportveldenbeheer. "Wij kunnen onze kennis en vaardigheden nu optimaal inzetten en de zaken naar eigen inzicht plannen. Daar worden alle partijen beter van", zegt Bernhard. Bang voor mindere kwaliteit is hij niet. Integendeel. "Het is onze eer te na om het niet goed te doen, en als je het 'te gemakkelijk' zou willen, word je daar direct mee geconfronteerd", aldus Bernhard. Berdi neemt het natuurlijke deel voor zijn rekening, partner C.S.O. is verantwoordelijk voor de kunstgrasvelden.

1. Monitoring van velden en complexen doet Berdi met de iPad. De resultaten en de voorgenomen acties worden direct doorgeseind naar alle betrokkenen.

2. De Fieldtopmaker freest anderhalve centimeter diep, zodat de zoden van de goede grassen blijven zitten, maar straatgras wordt afgevoerd. Dat kost al een dag.

3. Niet alles hoeft Berdi zelf te doen. De afgefreesde top laag wordt op een parkeerplaats afgezet. De gemeente regelt zelf de afvoer naar een composteerder.

4. Na de Fieldtopmaker het perceel bezanden. Daarna nog slepen, doorzaaien en de doelgebieden uitvlakken en herstellen. Een klus van vier werkdagen

Vooraf in kaart

Nadat Berdi en C.S.O. hadden ingeschreven, hebben ze in samenspraak met het sportbedrijf Almere alle complexen intensief geïnspecteerd. "Drie dagen hebben we nodig gehad om alles inzichtelijk in kaart te brengen. Dat hebben we daarna op de gestelde doelen in het bestek gelegd", vertelt Bernhard. Hij geeft aan dat de gemeente zo meteen een blauwdruk heeft van de toestand van de velden, plus de wetenschap dat de aannemende partij de velden weer op orde gaat brengen. "Daar zit een groot winstpunt voor de gemeente. Zij legt die verantwoordelijkheid geheel bij ons neer. Zelfs het monitoren ligt bij ons. De gemeente kan nu toe met af en toe steekproefsgewijs monitoren. Dat betekent een grote ontzorging." Bernhard geeft aan dat één van de conclusies tijdens het inventariseren was dat het wetraveld van SC Buitenboys aan een grondige opknopbeurt toe was. "Dat heeft consequenties gehad voor de periode tot aan de zomer. Wij hebben ons hier beperkt tot regulier onderhoud en herstelwerk. Intensieve klussen als beluchten, bezanden, doorzaaien en extra bemestingen hebben we zo mogelijk nagelaten, omdat de grasmat toch zou worden opgeknapt."

Tijdens ons bezoek staat die opknopbeurt op het programma. De Fieldtopmaker freest de zode anderhalve centimeter diep af. Zo wordt het straatgras afgevoerd en wordt het microprofiel weer egaal. Vervolgens wordt het veld bezand, geslept en doorgezaaid. Aandachtspunt bij dit veld is ook het penaltygebied, dat door jarenlang aanvullen van de gaten veel te hoog is komen te liggen. "Het hele doelgebied moeten we uitvlakken en opnieuw inzaaien. Daarbij voegen we zeoliet toe om de ondergrond in het doelgebied stabiel te maken, zodat we in het seizoen minder hoeven te herstellen."

Vaker monitoren

Het zelf monitoren is een belangrijk onderdeel van de nieuwe werkwijze. Rienk Bernhard en William Schokker, samen de regie voerend over dit project, fotograferen met de iPad alle calamiteiten en leggen dat via de GPS-coördinaten vast. Daarnaast werken ze de vragenlijsten af. Tijdens ons bezoek worden de andere velden meteen geïnspecteerd op de vaste criteria, zoals vocht, onkruidbezetting en gewasstand. "Vanwege de groeiende omstandigheden gaan we eerder maaien dan

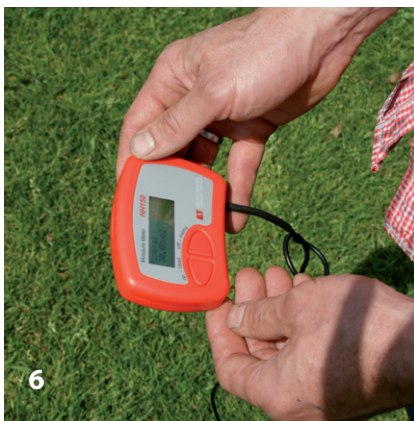
5

5. Partner C.S.O neemt het kunstgrasonderhoud voor zijn rekening, zoals hier diepte reiniging met de Verti-Top. C.S.O heeft 450 kunstgrasvelden in onderhoud.

6. Vochtmeting tijdens een monitoringsronde. Je ziet behoorlijke verschillen binnen een complex. Vaak zijn die terug te voeren op een verschillende toestand van de ondergrond.

7. Naast de velden is er ook het nodige te doen, zoals bijvoorbeeld de grasgroei onder reclameborden. In dit geval niet-chemische onkruidbeheersing op verharding.

8. Ogen voor en achter heeft Berdi nu nodig nodig. Bijvoorbeeld zo'n gat in een omheining wordt ook gemeld, inclusief een actieplan.

6

7

8

gepland. We plannen dit nu direct in”, vertelt Bernhard. Samen met de beoordeling en het bijbehorende projectkwaliteitsplan wordt dit meteen gemeld. “Dit maakt de monitoring transparant voor alle betrokkenen. De opdrachtgever kan direct de verenigingen inlichten over wat er speelt en wat we gaan doen en ook de gemeente is op de hoogte, zodat ze bij eventuele klachten of constatering via de eigen controlemonitoring meteen online kan checken of er actie nodig is of dat wij al actie hebben ingepland.”

Deze snelle aanpak is volgens Schokker een belangrijk winstpunt van deze vorm van aanbesteding. “Als we iets vaststellen, is er meteen actie. Het loopt niet meer via verschillende schijven”, legt hij uit. Dit soort zaken speelt ook bij vandalisme aan beplanting, hekwerk, borden en dergelijke of bij ernstige schade aan velden vanwege (te) natte omstandigheden. “Een beheerder zal een veld eerder afkeuren dan de sporters. Dat is niet aan ons. Overmatige schade aan een veld vanwege te natte speelomstandigheden repareren is echter wel onze taak. Extra monitoringsrondes na dergelijke weekeinden zijn dan een must. Dat hadden we in het verleden niet.”

Efficiëntieslag

Als je daar dan nog de variabele seizoens- en weersinvloeden bij optelt, laat het zich raden dat het aannemen van sportveldonderhoud onder CG-voorwaarden tamelijk lastig is. Denk bijvoorbeeld aan het dit jaar een maand eerder beginnen met maaien. De totale aanheemsom ligt vast. Berdi zit daar niet over in. “Je hebt in een seizoen altijd afwijkingen, maar over een heel jaar gerekend valt dat normaal gesproken wel mee. Afwijkingen die buiten het bestek vallen zijn uiteraard meerprijs. Wij zien juist voordelen. Wij kunnen veel efficiënter werkzaamheden inplannen, de routing optimaliseren en werkzaamheden optimaliseren om een zo goed mogelijk eindresultaat te bereiken met een zo duurzaam mogelijk veld. We hebben dat nu geheel in eigen hand.”

Bang over het eindresultaat hoeft je niet te zijn. “Er is bijna geen werk te bedenken dat zo onder het vergrootglas ligt dan sportveldbeheer. Het is onze eer te na dat de verliezers kunnen zeggen dat het aan het veld lag.”

TEKST: Gert Vreemann

FOTO'S: Vreemann, Berdi, C.S.O.